

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-964(2) TAIS-24-10365(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ASVEJOS REGIONINIO PARKO PLANAVIMO SCHEMOS (RIBŲ IR TVARKYMO PLANŲ) PATVIRTINIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Aplinkos ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Siekiant optimizuoti Asvejos regioninio parko ir jo funkcinio prioriteto zonas bei buferinės apsaugos zonas.

Regioninio parko ribų ir tvarkymo planai nebuvo atnaujinti 15 m., todėl, įvertinus naujausią kartografinę informaciją, tinkamai vertybių apsaugai užtikrinti pateikti siūlymai regioninio parko buferinės apsaugos zonos ir parko vidinių funkcinio prioriteto ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų riboms optimizuoti. Taip pat gamtos, kraštovaizdžio, kultūros vertybių tinkamai būklei užtikrinti numatyti būtinas jų apsaugos kryptis ir priemonės, įvertinti rekreacijos, gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros plėtros poreikius, nustatyti naudojimo būdus ir priemonės išsaugant saugomoms vertybėms.

Regioninio parko, jo funkcinio prioriteto zonų ir buferinės apsaugos zonos ribos visu perimetru tikslinamos siekiant aiškumo, priderinant prie žemės ir miško žemės sklypų bei kultūros paveldo vertybių teritorijų ribų, kelių, vandentakių, žemės naudmenų kontūrų ir kitų aiškių orientyrų.

Šiuo metu Asvejos regioninio parko plotas — 12 208 ha. Regioniniame parke išskirtas 1 gamtinis rezervatas ir 10 draustinių (4 kraštovaizdžio, 1 hidrografinis, 2 botaniniai, 1 botaninis-zoologinis, 1 telmologinis, 1 urbanistinis).

Patikslinus Asvejos regioninio parko schemą plotas **padidėtų 605 ha (4,96 %)** – nuo 12 208 ha iki 12 813 ha.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūlomi Regioninio parko ribų pokyčiai:

- rytinėje dalyje regioninį parką praplėsti įtraukiant visą buveinių apsaugai svarbią teritoriją ir Rėdžios ežerą su apyežeriu. Tai išraiškingo reljefo miškinga teritorija su ežerais, kurioje identifiкуotos Europos Bendrijos svarbos buveinės: Žemapelkės su šakotąja ratainyte, Tarpinės pelkės ir liūnai, Vakarų taiga, Žolių turtingi eglynai, Pelkiniai miškai, Plačialapių ir mišrūs miškai. Teritorijoje aptinkamos saugomos mažosios nehalenijos, europiniai lėliai. Iš įtraukiamų teritorijų formuojamas Padubingės botaninis-zoologinis draustinis (~408,02 ha);
- pietrytinėje regioninio parko dalyje prie regioninio parko ir Pravalio botaninio draustinio prijungti Kregžlės miško vakarų taigos masyvas su Vienavalkšnio ežero ekosistema, Europos Bendrijos svarbos Žolių turtingų eglynų, Vakarų taigos, Aliuvinių miškų buveinėmis ir retų rūšių (purpurinio plokščiavabalio, manerheimo grybinuko, pilkosios meletos, erelio žuvininko) radavietėmis. Prijungiama teritorija – apie 227,27 ha. Draustinio rūšis keičiama iš botaninio į botaninį-zoologinį;
- į regioninį parką įtraukti apie 4 ha ploto pelkės pietiniame pakraštyje, 1 ha miško šiaurinėje pusėje, visu regioninio parko perimetru taisomi techniniai nesutapimai: dalis nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių teritorijų ribų, esančių regioniniame parke, nesutampa su parko išorinėmis ribomis, parko ribos kerta žemės sklypų ribas.

Siūlomi Regioninio parko funkcinio prioriteto zonas pakeitimai:

- išskirti naują Liminėlio telmologinį draustinį, skirtą Liminėlio ežero ir apyežerio pelkių ekosistemai išsaugoti. Numatytoje draustinio teritorijoje identifiкуota Europos Bendrijos svarbos buveinė Tarpinės pelkės ir liūnai, taip pat saugomų vabzdžių (šarvuotosios ir grakščiosios skėčių, plačiosios dusios, dvijuostės nendriadusės) radavietės. Draustinio plotas – 40,55 ha;

- iš ekologinės apsaugos zonos dalies ir Pravalos botaninio draustinio šiaurinės dalies, formuojamas naujas Kregžlės kraštovaizdžio draustinis. Siūlomas draustinio plotas –329,91 ha;
- esamas Nikajo botaninis draustinis plečiamas iki Šarkiškės k., apimant Europos Bendrijos svarbos natūralias gamtines buveines: Natūralių distrofinių ežerų, Vakarų taigos, Pelkinių miškų, taip pat dvijuostės nendriadusės ir plačiosios dusios buveines. Draustinio rūšis ir pavadinimas keičiami į Dubingių miško botaninį-zoologinį draustinį. Nustatomas draustinio plotas – 371 ha;
- aplink Jagomanto ir Velniuko ežerus planuojama rekreacinio funkcinio prioriteto zona (52,59 ha);
- praplėsti Žingių rekreacinio funkcinio prioriteto zoną, apimant esamą stovyklavietę Asvejos kraštovaizdžio draustinyje. Pietinėje pusėje, siekiant pagerinti naudojamą rekreacinę infrastruktūrą ir padidinti paplūdimio talpumą, siūloma rekreacinio funkcinio prioriteto zonai priskirti dalį ežero akvatorijos iš Asvejos kraštovaizdžio draustinio. Šiaurinėje pusėje dalis esamos neperspektyvios rekreacinio funkcinio prioriteto zonos priskiriamos Asvejos kraštovaizdžio draustiniui;
- miškų ūkio funkcinės zonos miškai priskiriami ekologinės apsaugos prioriteto funkciniai zoni.

Miško grupių keitimo siūlymai: pagal teikiamus pasiūlymus I grupės miškų padaugėtų 1,5 ha, II grupės – 997 ha, III grupės – 354 ha. Sumažėtų IV grupės miškų (495 ha). Šie miškų grupių pokyčiai užtikrintų parko biologinių vertybių apsaugą.

Kompensacijų poreikis. Žemės ūkio paskirties žemė: Neplanuojama, kad, patvirtinus planavimo schemą ir pakeitus siūlomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, žemės ūkio veiklos subjektai, kurių valdoms bus nustatyti nauji žemės ūkio veiklos apribojimai, gaus mažesnes pajamas iš žemės ūkio veiklos. Regioninis parkas yra kompleksinė saugoma teritorija, kurioje derinamas ūkinis naudojimas ir gamtos bei kultūros paveldo vertybių apsauga. Norint pertvarkyti funkcinio prioriteto zonas, nereikia stabdyti žemės ūkio veiklos, todėl kompensacijos už ūkinės veiklos nutraukimą ir su tuo susijusių nuostolių atsiradimą neskaičiuojamos.

Miško ūkio paskirties žemė. Patvirtinus planavimo schemą ir pakeitus esamas nustatytas miško grupes pagal pateiktus pasiūlymus, kompensacijos už ūkinės veiklos apribojimus galėtų kreiptis privačių miškų savininkai, kurių sklypuose siūloma keisti miškų grupę iš IV (ūkinių miškų) į III (apsauginių miškų) ar II (specialios paskirties ekosistemų apsaugos miškų) miškų grupę.

Medynų, kuriuose dėl saugomos teritorijos steigimo ir miškų grupės keitimo, turi būti atidėtas pagrindinių kirtimų laikas, t. y. ilginamas medynų nuo kada juos būtų galima kirsti amžius, pagal turimus duomenis apskaičiuota tūrio vertė yra **27 493 607 eurų**.

Pagal dabartines palūkanų normas kasmetinės kompensacijos privatiems miško savininkams galėtų **siekti apie 115 958 Eur per 10 m. laikotarpi.**

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Tiesiogiai už planavimo schemos sprendinių įgyvendinimą atsakinga Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija. Įgyvendinant projektą, pagal kompetenciją dalyvauja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Molėtų, Švenčionių ir Vilniaus rajonų savivaldos institucijos, kiti teritorijoje veikiančios juridiniai ir fiziniai asmenys.

STEBĖSENA

Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba vykdys planavimo schemos sprendinių įgyvendinimo stebėseną, tikrins, kaip sprendinių įgyvendinimas susijęs su valstybinės aplinkos monitoringo programos ir lankytojų monitoringo duomenų pokyčiais.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Vadovaujantis Saugomų teritorijų ir Teritorijų planavimo įstatymais bei Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais bei kitais teisės aktais, visuomenė buvo informuota apie teritorijų planavimo dokumento rengimą ir galimybę teikti pasiūlymus bei vėliau susipažinti su pateiktais siūlymais bei juos pagrindžiančia medžiaga. Taip pat rengti papildomi susirinkimai su suinteresuotų institucijų atstovais, į regioninio parko teritoriją patenkančių seniūnijų seniūnais, vietos gyventojais. Raštu informuoti žemės sklypų savininkai, kurių žemės sklypai patenka į teritorijas, kuriose siūloma keisti naudojimo statusą, atsiranda papildomi žemės ir kito nekilnojamojo turto naudojimo ar ūkinės veiklos apribojimai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Kultūros ministerijai, Žemės ūkio ministerijai Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Švenčionių rajono savivaldybei, Molėtų rajono savivaldybei ir Vilniaus rajono savivaldybei. Teisingumo ministerija, Kultūros ministerija, Žemės ūkio ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Projektą suderino be pastabų.

Švenčionių rajono savivaldybė, Molėtų rajono savivaldybė ir Vilniaus rajono savivaldybė per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Po 2024 m. liepos 23 d. įvykusio tarpinstitucinio pasitarimo Projektas papildomai derintas su Finansų ministerija (dėl kompensacijų poreikio visiems šiuo metu parengtiems, tačiau dar nepatvirtintiems saugomų teritorijų dokumentams). Iki

šiol tokio pobūdžio kompensacijas Aplinkos ministerija mokėdavo iš jai skiriamų biudžeto lėšų. Minėti klausimai suderinti su Finansų ministerija.
Projektas pataisytas pagal Vyriausybės kanceliarijos pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

PAŽYMA PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja